

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

S[e]c[und]o religiose p[ro]secutio[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Ber. De sctō Matthia

Primū: est testimoniū honorificatiue electionis.

Secūdum: est testimoniū charitatiue affectionis.

Tertū: est testimoniū glorificatiue operationis.

Primū igitur est testimoniū honorificatiue electōis: qz scz diuinit⁹ ē elect⁹ et in honore apostolicū. Ps. Beatus quē elegisti et assūpsisti. i. in dignitate apostolicā. Jo. xij. Ego scio qz elegerim fuit aut electio bti matthie scz atqz honorabilis qm nō amore carnali s; zelo di facta ē: vt v; Act. j. vbi dicitur hec electio multū laudabilis scipue tripliciter.

Primo rōne p̄tuse inchoationis.

Secdo religiose p̄secutiōis.

Tertio glouiose r̄minatiōis.

Primo ppter virtuosam

inchoationē: qz vics apli inceperūt eam a salutifera exhortatiōe: qz sic dicitur Act. j. In diebus illis scz inter dñicā ascensionē et scripsit missionē. Exurgēs petr⁹ i medio fratrum dixit. Viri fr̄es oportet impleri scripturam zc. vsq; ibi. et Matthia. Vide tēpū In hac autē exhortatiōe ponūt tria.

Primū ē exhortatiōis rō. cū dixit Viri fratres oportet impleri scripturā zc. Ubi apparet diuina iusticia multū formidanda in reprobatiōe iude. Hec q̄ppe diuina videta multū terrere debet oēs sectatores iude: qz fr̄es aut filij iude dicā possunt. Uñ glosa sup̄ Matth. Multi hodie sūt q̄ execrant factū iude: et idē faciūt. Nā cū p̄ munere falsū testimoniū dicit: deū q̄ p̄tās ēyēdūt. Similiter q̄ p̄ munere falsum iudiciū faciūt: deū q̄ iusticia est vendūt. h̄ glos. Ut autē gñalr dicam⁹. Quicq; p̄ tpali lucro p̄tate et iusticia p̄fudit et deū a se abiecit: filius est iude tāq; imitator: et zc. fr̄ iude ac soci⁹ ei⁹. Tūteat q̄ talis q̄cūq; est ille ne p̄iceps tādē fiat hereditas iude: qm sic dicitur. Qui socij fuerūt in vicij: erūt z i penis. Frequētē q̄ diuinā iusticia terribilē meditet vt sic dei timore corrept⁹ iustificari mereat. Eccl. j. Timor dñi expellit peccm. Nā q̄ sine timore ē nō poterit iustificari. **S**ecm̄ ē rōis p̄clusio. cū dicitur Oportet q̄ ex his vtris q̄ nobiscū sūt zc. Ubi apparet dei circa nos p̄uidētia cōmen-

danda qz p̄uidere voluit vt essent testes dñice resurrectionis in sufficienti et p̄fecto numero. Sap. xij. Tu autē p̄ gubernas omnia p̄uidētia. Et sap. viij. dicit q̄ diuina sapiētia attingit a fine vsq; ad finē fortiter et disponit oīa suauiter. j. Pe. v. Quis sollicitudinē vram p̄iciēs in eū qm ip̄i cura est de vobis. **T**ertū ē p̄clusionis approbatio. cū dicitur Et statuerūt duos: ioseph z c. Ubi apparet ap̄loz p̄cordia imitanda. Statim em vt petrus hortatus est eos vt vnū eligerēt z cordes vnanimiter opinionē sue statuerūt duos vt eoz alter eligeret. Hi erāt ex septuaginta duobus discipulis: vt scz accipi p̄t ex p̄bis petri dicitur. Oportet ex vris q̄ nobiscū sūt p̄gregari omi tpe q̄ intrauit et exiit inter nos vñ testus restē resurrectionis eius nobiscū fieri zc. Est itaq; h̄mōt cōcordia ap̄loz imitanda p̄sertim in electionib; pastoz ecclēie. vbi p̄orsus cauenda est p̄sonarū acceptio. Ja. ij. Fr̄es mei nolite in personaz acceptiōe habere fidē dñi nostri iesu c̄ri gl̄ie Hugo. Acceptio p̄sonarū est vacua reuerentia exhibita alicui nō causa debiti vel meriti s; p̄ timore vel p̄cipiā vilitatē. Hec ille.

Secdo laudabilis ē electio

bti matthie ppter religiosam executionē qz facta est cū deuota orōne. Uñ Act. j. Et orātes dixerūt. Tu dñe q̄ corda nosti oim̄ onde quē elegeris ex his duob⁹. zc. In q̄ orōne tangūt tria ab omi orāte arte te p̄sideranda. **P**rimo tangit dei potētia insuperabilis. cū dicitur Dñe. Dñs ei nōmē est p̄tatis. Uñ z bester. xij. mardocheus orās dicebat. Dñe rex ops in ditione ma cūcta sūt posita et nō est q̄ possit resistere volūtati tue. **S**ecdo tangit dei sapia insuperabilis. cū dicitur q̄ nosti corda oim̄. Heb. iij. Oīa nuda et apra oculis ei⁹. Uñ z salom. orās. iij. Reg. viij. dicebat. Tu sol⁹ nosti cor. oī m̄ filioz hoim̄. **T**ertio tangit dei clementia inexplicabilis. cū dicitur ostēde quē elegeris zc. Electio em̄ diuina ex mera liberalitate sue clementie et bonitatis p̄cedit. Eph. j. Elegit nos in c̄bō an̄ m̄m̄ dī p̄stitutionē vt essem⁹ sc̄i z immaculati cōspectu eius in charitate zc. Uñ daniel orans dicebat. Daniel. iij. Dñe deus fac

nobilium iuxta mansuetudinē suā et finem
titudinē misericordie tue etc. Quisquis itaque
orare volēs firmā fidē habere et hinc debet.
Iaco. j. Postulet in fide nihil hesitās.

Tertio apparet hmoi
electio laudabilis propter gloriosam termina-
tionem: quia terminata est cum diuina reuelatione.
In Act. j. dicitur. Et dederunt eis sortes. Et
cecidit sortis super matthiam etc. Ubi notandum
quod sicut accipi potest ex dictis Thomae, ij. q. 9.
et in art. vij. Triplex est sortis. Prima
est sortis tolerabilis: cuius scilicet euentus expecta-
tur totaliter a fortuna: puta si quis non valens
aliquid concordare dividere vram sortibus ad vi-
uisionem. puta festiuis altera logiore et alia
breuiore. Hec sortis non videtur habere viciū nisi
si forte aliqui viciū viciū viciū. Secunda est
sortis vituperabilis et danabilis. cuius scilicet euen-
tus expectatur a demonibus: vel etiam a dispo-
sitione stellarum cui non subduntur actus huius-
modi: hoc fit demonum suggestio: tunc ergo
vram sortis superstitiosa est et illicita: et finem ca-
nones prohibent. Tertia est sortis immeda-
bilis cuius euentus expectatur a deo finem illud
Prouer. xvij. Sortes mittunt in signum sed
a domino tepant. Et talis si bene fiat immedabilis
potest tamen male fieri tripliciter. Primo si absque vi-
litate: hoc ei videtur ad dei reuerentiam per-
tinere. Secundo si quis etiam in necessitate sortibus
vram absque reuerentia. Tertio si ad terrena
negocia pertinet et ad huius vite viciū.
Et etiam si sortibus vram in electionibus eccle-
siasticis quod spiritus inspiratio fieri dicitur. Unde
sicut dicitur Beatus super actus apostolorum. Mattheus
autem per eorum ordinem sorte quod scilicet quod non dicitur
erat plenitudo spiritus in ecclesia effusa: sed
post autem diaconi postea non sorte sed electione
discipulorum sunt ordinati. Hec ille. Si sortis
necessitas imminet licet est cum debita reueren-
tia sortibus diuini iudicii implorare. quod
admodum dicitur Augustinus epistola ad honoratum. Si
inter dei iudicium sit disceptatio quod eorum
persecutionis reperiatur maneat et quod eorum fugiat: ne
morte omnium deserat ecclesia: si hec discepta-
tio aliter non potuerit terminari: quantum mihi
videtur quod maneat et quod fugiat sorte eligendi scilicet.
Et in j. de doctrina christiana. dicitur. Si tibi abunda-
ret aliquid quod operetur dari ei quod non haberet
nec duobus dari possit: si tibi occurreret duo
quod neuter alium vel indigentia vel erga te a-

liqua necessitate superaret: nihil iusti faceres
quod ut sorte eligeres cui dandum esset quod da-
ri vtrique non posset. Hec Augustinus. Primum itaque quod
licite et immedabiliter electus est mattheus in
apostolice sorte. de quo dicitur. Cecidit sortis super mat-
thiam etc. Sed autem dicitur in libro ecclesie. dicitur.
Sortis ista fuit quod dicitur splendor diuini et radi-
diuini super matthiam emissus. Unde per quod
brutus mattheus fuit a deo specialiter electus.
Iohannes xv. Non vos me elegistis sed ego elegi
vos et posui vos ut carnis et fructum afferatis
etc. Elegit itaque dominus omnes glorificandos et vo-
cavit. Vocavit tamen plures quos non elegit. Unde
valde terribile est quod dicitur Mattheus. x. r. r. r. r.
Multi sunt vocati pauci vero electi. Nam si
cur dicitur. In libro. ij. de summo bono. Multi recti
sunt fidei: sed ope differunt. Et tamen. Con-
fitemur se nosse deum: faciunt autem negant. Item multi
sunt qui peccant: pauci vero qui penitentiam agunt.
Dicitur. vij. Nullus est qui penitentiam agat super
peccato suo. Ambrosius. Facilius inuenitur qui se peccatum
innocentiam: quod vera egit penitentiam. Et ergo
nos ostendam de numero electorum: faciamus
quod honorat Petrus. ij. De j. Satagite ut per
bona opera certa vram vocationem et electionem
faciatis. Et Paulus. Col. ij. Induite vos sicut
etiam dei misericordie viscera benignitate: hu-
militate: modestia: patientiam: supportantes in-
uicem donantes vobis sicut et dominus donauit no-
bis. Hec ibi. Quod dicitur Paulus: Si tales sunt
estis: manifeste ostendit vos ad electorum nu-
merum maxime pertinere.

Secundum est testimonium charitatis
affectio. In ipsa enim charitate pro-
cipue consistit scilicet personae. Iohannes dicitur
Paulus. Col. ij. Super omnia charitate habe-
te quod est vinculum perfectionis et pax christi exul-
tet in cordibus vestris. Apparuit autem chari-
tas eius et ad deum et ad proximum in eo quod
totum fidei catholice predicatio propter puer-
sioni exposuit. Predicauit quippe et in iudea
et in macedonia. Poterat vtrique dicere eum
Paulo Act. xx. Non facio aiam meam pericio-
siorē quam me dummodo summe cursum meum
et ministerium verbi quod acceptum a domino Iesu
testificari euangelium gratie dei. Hec ibi. Pre-
cipue autem apparuit huiusmodi charitas
in tormentorum et mortis profectione quod susti-
nuit pro christi fidei euangelii predicatio. j. Cor.
A a 3